

SKOLĒNU ZINĀTNISKI PĒTNIECISKO DARBU NOFORMĒŠANA

1. DARBA STRUKTŪRA UN NOFORMĒJUMS

1.1. Katrā zinātniskajā darbā jābūt šādām daļām:

- titullapa,
- satura rādītājs,
- ievads,
- satura izklāsts (zinātniskā darba pamatdaļas, to nodaļas un apakšnodaļas),
- secinājumi,
- izmantoto uzziņas avotu saraksts,
- anotācijas,
- pielikumi.

1.2. Zinātniskā darba saturā jāizklāsta:

- faktiskā materiāla apkopojums, t.i. teorētiskās atziņas no zinātniskās literatūras,
- pētniecisko metožu apraksts,
- iegūto rezultātu analīze.

Darbs jāraksta uz lapas vienas puses (ja iespējams – datorsalikumā, burtu izmērs – 12, intervāli – 1,5), lietojot standarta izmēra A4 formāta lapas. No kreisās puses jāatstāj 3 cm plata mala, no labās – 1 cm, no apakšas un augšas – 2 cm.

Darbam jābūt uzrakstītam pareizā literārā valodā. Lappuses darbā jānumurē. Katra darba galvenā daļa jāskat rakstīt jaunā lapā, bet katru nodaļu vai apakšnodaļu var turpināt jau aizsāktajā lapā. Lappusi nevajadzētu beigt tikai ar jaunu virsrakstu, tādā gadījumā jaunā lappusē jāskat arī nodaļa vai apakšnodaļa.

Darbam jābūt iesietam (lapas nedrīkst būt ieliktas atsevišķos plastikāta vāciņos).

Darbam jāpievieno kopsavilkums ne garāks par divām lappusēm latviešu valodā un svešvalodā.

2. TITULLAPA

Titullapā jānorāda:

- Skolas nosaukums, kurā skolēns mācās.
- Zinātniskā darba nosaukums.
- Darba izpildītāja vārds, uzvārds, klase.
- Zinātniskā darba vadītāja (konsultanta) amats, vārds, uzvārds.
- Darba izpildes vieta un laiks – pilsēta un gads.

3. SATURA RĀDĪTĀJS

- Satura rādītāju ievieto tūlīt pēc titullapas kā otro zinātniskā darba lapu.
- Šajā lapā ir jāraksta virsraksts “Satura”. Tajā ir informācija par visām darba sastāvdaļām.
- Visiem virsrakstiem jābūt formulētiem tieši tā, kā tas ir rakstīts darba tekstā.
- Aiz katra satura elementa nosaukuma lappuses labajā pusē viens zem otra rakstāms tas lappuses numurs, kurā attiecīgais virsraksts atrodas.
- Saīsinājumus “lpp.” aiz numura nav jāraksta.
- Visas zinātniskā darba satura izklāsta nodaļas vai apakšnodaļas ir jānumurē.

4. IEVADS

- Ievadam īpaša virsraksta (nosaukuma) nav.

- Ievadā motivē temata izvēli, tā aktualitāti un novitāti, sava darba konkrēto mērķi, uzdevumus un sava darba pamatidejas, norāda pamatmateriālu un temata izstrādāšanas metodes.
- Ievada nobeigumā jāraksturo darba uzbūve – galvenās daļas un nodaļas, tajā apskatāmo tēmu un problēmu loks, galvenie sasniegumi.

5. SATURA IZKLĀSTS

- Zinātniskā darba pamatdaļas ietverts ievadā izvirzīto tēmu, problēmu un uzdevumu risinājumu.
- Satura izklāsts sākams ar teorētisko atziņu analīzi, šīs daļas apjoms nedrīkst būt lielāks par $\frac{1}{4}$ daļu no darba kopapjoma.
- Citu nodaļu galvenais materiāls ir paša skolēna savāktie fakti, novērojumi, pētījumi. To analīzei, spriedumiem un secinājumiem jābūt pamatotiem.
- Ieteicams izveidot pārskata tabulas, shēmas, diagrammas, iekļaut darba tekstā arī ilustrācijas, fotogrāfijas, kartes u.c. labi pārskatāmus materiālus. Šiem materiāliem jābūt ar nosaukumiem un tie ir jānumurē.
- Apjomīgus materiālus ieteicams ievietot darba pielikumā. Nodaļu tekstā jābūt norādēm uz attiecīgo pielikumu.
- Ieteicams darbā lietot pēc iespējas īsākas citu autoru atziņas un arī tikai tad, ja tās nepieciešamas savu uzskatu pamatošanai.
- Citātus zinātniskajā darbā iesaista dažādi. Garāki citāti parasti tiek rakstīti tiešās runas veidā. Tāds citāts jābūt ar lielo burtu un jāliek pēdiņas. Citējot tikai nelielu daļu no kāda teikuma, to var gramatiski iekļaut tekstā. Tāds citāts arī jāliek pēdiņas, bet nav jāburtu.
- Gan citātiem, gan domu pārstāstījumiem (nelieto citātu tieši, bet pārstāsta citu zinātnieku atzinumus) obligāti jānorāda avots (grāmata, raksts vai cits materiāls, no kura izmantotā atziņa ņemta). Par citāta avotiem jānorāda ar īpašu pierakstu, ko sauc par bibliogrāfisku atsauci.
- Bibliogrāfiskās atsauces var būt divējādas. Visbiežāk izmanto parindes vai arī iekavās raksta citētās grāmatas kārtas numuru uzziņas avotu sarakstā.

6. SECINĀJUMI

Šai daļai jābūt īsai, konkrētai. Tajā atspoguļo darba rezultātus novērtējumu un to atbilstību pētījuma uzdevumam, kā arī darba gaitā radušos patstāvīgos atzinumus, priekšlikumus turpmākajiem pētījumiem.

Visbiežāk secinājumus pieņemts veidot par katru nodaļu un apakšnodaļu, atklājot galveno, kas attiecīgajā nodaļā patstāvīgi izpētīts.

7. IZMANTOTO UZZIŅU AVOTU SARAKSTS

Sarakstu veido saskaņā ar Latvijas valsts standarta LVS 50 “Dokumenta bibliogrāfiskais apraksts” prasībām.

8. ANOTĀCIJA

Darbs noslēdzams ar īsu anotāciju latviešu valodā un svešvalodā.

9. PIELIKUMI (nav obligāti)

Kā pielikumi darbā var būt:

- 1) analizētā materiāla pārskata shēma un tabulas;
- 2) fotogrāfijas, zīmējumi, kartes, kartoshēmas, rasējumi u.c.,
- 3) analizēto vārdu alfabētiskais saraksts.

Pielikumi jānumurē. Katrai pielikuma vienībai (shēmai, tabulai, fotogrāfijai u.c.) jābūt nosaukumam.

Pielikumi neietilpst darba kopējo lappušu skaitā.